

## Vaikutusten ennakkoarviointi Kuopion kaupungin päätöksenteossa

## Joukkoliikenteen talousarvioesitykset vuodelle 2027

Kim Venesjärvi

Tero Myyryläinen

## Merkkien selitykset

- ++ Merkittävä ja pitkäaikainen myönteinen vaikutus      - Lyhytaikainen kielteinen vaikutus  
 + Lyhytaikainen myönteinen vaikutus                      - - Merkittävä ja pitkäaikainen kielteinen vaikutus  
 o Neutraali vaikutus tai ei vaikutuksia asiaan

## Päätöksen vaikutus

| Strategiavaikutukset                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                 |                             |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|-----------------------------|
| Kuopion strategia: <u>Kuopio 2035 strategia</u>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                 |                             |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                     | Merkki                          | Vaikutuksen kuvaus lyhyesti |
| 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <b>Kestävä kasvu</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Kasvava, kansainvälinen ja monipuolinen elinkeinoelämä</li> <li>Koulutus ja osaava työvoima</li> <li>Kestävä yhdyskuntarakenne ja täydennysrakentaminen</li> <li>Vaikuttaminen ja tunnettuus</li> </ul> | ++<br><br>++<br><br>++<br><br>+ |                             |
| 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <b>Elämänvoima</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Laadukas kasvatus ja opetus</li> <li>Osallistuvat ja hyvinvoivat asukkaat</li> <li>Terveellistä ja turvallista elämää tukeva elämisen ympäristö</li> </ul>                                                | o<br>++<br><br>+                |                             |
| 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <b>Muutosvoimainen työyhteisö</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö</li> <li>Palvelut ja rakenteet vastaavat tulevaisuuden tarpeita</li> <li>Kestävä talous</li> </ul>                                                         | +<br><br>++<br>++               |                             |
| <b>Johtopäätös ja perustelut:</b><br>Joukkoliikenteen talousarvioesityksellä vuodelle 2027 varmistetaan nykyisen joukkoliikenteen merkitys kaupunginkehityksen vetovoimatekijänä. Toimiva joukkoliikenne mahdollistaa liikkumisen sekä edistää yritysten ja oppilaitosten toimintaedellytyksiä. Joukkoliikenteen palvelutason parantaminen edistää kestävästä yhdyskuntarakennetta sekä täydennysrakentamista sekä päinvastoin kestävä yhdyskuntarakenne ja täydennysrakentaminen tukevat joukkoliikenteen järjestämistä taloudellisesti kestäväällä tavalla. Toimivalla joukkoliikenteellä varmistetaan kaupungin huoltovarmuus kriisitilanteissa. |                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                 |                             |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                           |               |                                    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|------------------------------------|
| <b>Vaikutukset ihmisiin</b> (Ennakoarvio päätösten sosiaalisista ja terveysvaikutuksista eri ihmisryhmiin, esimerkiksi sukupuolen, seksuaalisen suuntautumisen, iän, asuinpaikan, kielen, kulttuuritaustan, tulojen, koulutuksen, ammatti- ja työmarkkina-aseman tai erityisryhmän tms. mukaan.)                                                                                 |                                                                                                                                                           |               |                                    |
| <b>Mihin väestöryhmiin päätöksellä on vaikutuksia:</b><br>Merkitse rastilla ikäryhmät: Kaikki <input checked="" type="checkbox"/> Aikuiset <input type="checkbox"/> Ikääntyneet <input type="checkbox"/><br>Lapsiin ja nuoriin kohdistuvat vaikutukset kuvataan kohdassa "Lapsivaikutusten arviointi"<br>Kohdistuuko päätös jonkin tiettyyn väestöryhmään Ei, Kyllä, mihin _____ |                                                                                                                                                           |               |                                    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                           | <b>Merkki</b> | <b>Vaikutuksen kuvaus lyhyesti</b> |
| 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Palvelujen saatavuuteen ja yhdenvertaisuuteen, sekä laatuun (esimerkiksi koulutus, kulttuuri ja liikunta jne.)                                            | ++            |                                    |
| 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Sosiaaliseen elinympäristöön (esimerkiksi ihmissuhteisiin, syrjintään, yhteisöllisyyteen, yhteisölliseen, kulttuuriseen tai hengelliseen osallistumiseen) | o             |                                    |
| 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Elintapoihin (esimerkiksi ruokavalioon, päihteen käyttöön, liikuntaan, virkistäytymiseen, riskikäyttäytymiseen)                                           | o             |                                    |
| 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Terveysteen (fyysinen, psyykkinen, sosiaalinen)                                                                                                           | o             |                                    |
| 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Osallistumiseen (osallistuminen päätöksiin ja vaikuttaminen, tiedonsaanti jne.)                                                                           | +             |                                    |
| 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Väestöryhmien toimeentulo (työllisyys, talous, varallisuus jne.)                                                                                          | ++            |                                    |
| 7                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon, kuten sukupuolten välinen tasa-arvo sekä terveys- ja hyvinvointierojen kaventaminen                                    | o             |                                    |
| <b>Johtopäätös ja perustelut</b><br>Joukkoliikenteen saavutettavuus sekä toimintaedellytykset paranevat entisestään runkolinjojen vaikutuksesta. Asiointiliikenteen uudelleen kilpailutuksella saavutettiin yhtenäiset järjestämiskriteerit sekä suhteutettiin kuljetuksia käyttäjämäärien perusteella kustannustehokkaasti.                                                     |                                                                                                                                                           |               |                                    |

| Lapsivaikutusten arviointi (LAVA) (Ennakkoarvio päätösten vaikutuksista lapsen oikeuksien toteutumiseen.) |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |        |                             |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|-----------------------------|
|                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Merkki | Vaikutuksen kuvaus lyhyesti |
| 1                                                                                                         | Lapsen oikeus elämään, henkiinjäämiseen ja kehittymiseen (6 artikla)<br>(esimerkiksi fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen terveyteen ja turvallisuuteen, perheeseen, asumiseen, liikkumiseen, vapaa-aikaan ja harrastuksiin, kaverisuhteisiin, oikeuteen saada laadukasta opetusta tai varhaiskasvatusta tai pedagogista/erityistä tukea) |        |                             |
| 2                                                                                                         | Syrjimättömyys ja yhdenvertaisuus (2 artikla)<br>(esimerkiksi miten vaikuttaa läheisiin ja jatkuviin ihmissuhteisiin, erilaisiin lapsiryhmiin, eri alueilla asuviin, erityisen haavoittuvassa asemassa oleviin lapsiin, lasten syrjäytymiseen)                                                                                              | o      |                             |
| 3                                                                                                         | Lapsen oikeus tulla kuulluksi ja hänen näkemyksensä kunnioittaminen (12 artikla)<br>(Miten lasten/ nuorten kanssa on käsitelty asiaa ja miten heitä on kuultu? Mitä näkemyksiä heillä on ollut)                                                                                                                                             | o      |                             |
| 4                                                                                                         | Miten lapsiin ja nuoriin kohdistuvia myönteisiä vaikutuksia voidaan vahvistaa?<br>Miten lapsiin ja nuoriin kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia voidaan poistaa tai ainakin lieventää?                                                                                                                                                        | o      |                             |
| <b>Johtopäätökset ja perustelut</b> (lapsen edun huomioiminen, 3.1 artikla)                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |        |                             |

| Vaikutukset maaseutuun (Ennakkoarvio päätöksen vaikutuksista erityisesti maaseudun toimintaympäristöön.)                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                        |        |                             |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|-----------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                        | Merkki | Vaikutuksen kuvaus lyhyesti |
| 1                                                                                                                                                                                                                                                              | Maaseudun palvelut (asumisen ja palveluiden saatavuus, laatu ja hinta, saavutettavuus, yhteydet ja infrastruktuuri)                                                    | +      |                             |
| 2                                                                                                                                                                                                                                                              | Maaseudun elinvoima (elinkeinot, yrittäjyys ja työ, osaaminen, vahvuudet ja vetovoimatekijät)                                                                          | +      |                             |
| 3                                                                                                                                                                                                                                                              | Maaseudun demokratia (yhteisöllisyys, sosiaalinen pääoma ja kansalaisten osallistuminen)                                                                               | +      |                             |
| 4                                                                                                                                                                                                                                                              | Miten maaseudulle kohdistuvia myönteisiä vaikutuksia voidaan vahvistaa?<br>Miten maaseudulle kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia voidaan poistaa tai ainakin lieventää? | o      |                             |
| <b>Johtopäätös ja perustelut</b><br>Maaseudulla asiointiliikenteen uudelleen kilpailutuksella mahdollistetaan liikkuminen pitäjiin niiltä aluilta, joissa on ollut käyttäjiä aiemmin. Sopimusten myötä päätettiin yhtenäisistä järjestämiskriteereistä kuullen |                                                                                                                                                                        |        |                             |

pitäjäraatien sekä eri järjestöjä valmistelun aikana. Kuljetuksia uhteutettiin tilastojen mukaisien käyttäjämäärien perusteella kustannustehokkaasti.

**Vaikutukset ympäristöön ja ilmastoon** (Ennakkoarvio vaikutuksista, jotka aiheutuvat luonnonvarojen ja energian käytöstä ja niihin liittyvistä päästöjen ja jätteiden määrästä, kulutuskäyttäytymisen muutoksesta ta toimintojen sijoittumisesta ja niihin liittyvistä liikkumis- ja liikenneratkaistuista.)

|   |                                                                                                                                                                  | Merkki | Vaikutuksen kuvaus lyhyesti |
|---|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|-----------------------------|
| 1 | Fyysiseen elinympäristöön ja viihtyvyyteen (työ- ja asumisolot, liikenne- ja liikkumismahdollisuudet, esimerkiksi melu, ilman epäpuhtaus, onnettomuusriski jne.) | +      |                             |
| 2 | Maaperään, vesistön ja luonnon monimuotoisuuteen                                                                                                                 | o      |                             |
| 3 | Kasvihuonekaasujen päästöjen vähentämiseen ja ilmastomuutokseen sopeutumiseen ja varautumiseen                                                                   | +      |                             |
| 4 | Luonnonvarojen käyttöön, jätteiden määrään ja haitallisuuteen sekä kierrätysasteeseen                                                                            | o      |                             |
| 5 | Maisemaan, kaupunkikuvaan, kulttuuri-perintöön                                                                                                                   | o      |                             |
| 6 | Rakennettuun ympäristöön ja yhdyskuntarakenteeseen                                                                                                               | +      |                             |

#### Johtopäätös ja perustelut

Joukkoliikenteen palvelutason säilyttäminen vähentää edelleen oman auton käyttötarvetta ja siten vaikuttaa päästöjen vähentymiseen ja elinympäristön viihtyisyyden lisääntymiseen. Uudet sähköbussisopimukset vähentävät päästöjä ennestään sekä melua etenkin kaupunkialueella.

#### Ennakkoarvio vaikutuksista kunnan talouteen ja henkilöstöön

|   |                                                                              | Merkki | Vaikutuksen kuvaus lyhyesti |
|---|------------------------------------------------------------------------------|--------|-----------------------------|
| 1 | Kunnan henkilöstöön (asema, määrä, osallistuminen jne.)                      | -      |                             |
| 2 | Kunnan talouteen (menoihin, tuloihin, investointeihin, velkaantumiseen jne.) | -      |                             |
| 3 | Tuloksellisuuteen, tuottavuuteen ja toimintatapoihin                         | -      |                             |

#### Johtopäätös ja perustelut

Joukkoliikenteen TA2027 nostaa joukkoliikenteen toimintakatetta uuden runkoliikenteen vuoksi. Henkilöstövaje joukkoliikenneyksikössä nostaa riskiä työkuormituksesta etenkin joukkoliikenneyksikön sisällä.

| Vaikutukset yrityksiin (Vaikutukset, jotka aiheutuvat esimerkiksi julkisista hankinnoista, asunto- ja kaavoituspolitiikasta, liikenneratkaisuista tai kunnan talouspolitiikasta.)                                 |                                                                                             |        |                             |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------|--------|-----------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                             | Merkki | Vaikutuksen kuvaus lyhyesti |
| 1                                                                                                                                                                                                                 | Edistää yritystoiminnan edellytyksiä paikkakunnalla / parantaa yritysten toimintaympäristöä | ++     |                             |
| 2                                                                                                                                                                                                                 | Yritystoiminnan monipuolistumiseen, markkinarakenteeseen ja liiketoimintaan                 | +      |                             |
| 3                                                                                                                                                                                                                 | Työpaikkojen muodostumiseen                                                                 | +      |                             |
| 4                                                                                                                                                                                                                 | Yritysten kehittämiseen                                                                     | +      |                             |
| 5                                                                                                                                                                                                                 | Yritysten työvoiman saantiin                                                                | ++     |                             |
| 6                                                                                                                                                                                                                 | Yritysten tavara- ja työpaikkaliikenteeseen                                                 | ++     |                             |
| 7                                                                                                                                                                                                                 | Yritysten asiakasvirtaan                                                                    | ++     |                             |
| 8                                                                                                                                                                                                                 | Yritysten osallistumiseen julkisiin hankintoihin                                            | +      |                             |
| <b>Johtopäätökset ja perustelut</b><br>Toimiva joukkoliikenne mahdollistaa työvoima liikkumisen, edistää yritysten kehittymistä ja toimintaedellytyksiä sekä mahdollistaa työvoiman sekä asiakkaiden liikkumisen. |                                                                                             |        |                             |